

R e s p u b l i c a

Fjodor Ivanovič Ť u t č e v /1803 - 1873/ :

Od města k městu lidi hnát
navyk si osudový let,
ať nerad jdeš, ať běžíš rád -
co je mu počtom? Vpřed, jen vpřed!

.....
.....
.....
.....

- Vyvolat stíny není čas,
beztak se mlhy válejí.
Tím více mrtví děsí nás,
čím jsme je měli raději.

Převzetí moci komunisty v S a i g o n u.

Podle zpráv je v hlavním městě klid. Komunističtí vojáci patrně obdrželi rozkaz, chovat se s kůšně ke všem cizincům. Francouzští státní občané a 12 novinářů z Británie, Austrálie a Nového Zélandu, kteří ve městě zůstali jsou všichni v pořádku. Francouzské vlevyslancetví dále oznámilo, že ještě nenavázalo styk s revoluční prozetímní vládou, poněvadž ta ještě nezačala úřadovat v Saigonu. BBC.

List "Daily Telegraf" ze zprávě ze Saigonu píše: Dnes za úsvitu vlá-ly k prvomájovému průvodu nad presidentským palácem modrobílá vlajky Vietkongu. Hlavní město Jižního Vietnamu nyní přejmenované na Ho-či-minovo město se vzdalo bez boje skoro 21 let od konečné porážky Francouzů Hoči-minovými komunistickými jednotkami u Dien-Bien-Fu.

Zpravodaj listu "Times" ze Saigonu píše: Komunistické bojůvky a ostrůlení příslušníci pravidelné armády byli uvítáni jásajícím obyvateli Saigonu, kteří se radovali, že něcošlo ke krveprolití. Po noční evakuaci, poprvé ze celou generací nezletal ve Vietnamu ani jeden americký voják. Americké velvyslanectví je zavřeno a bylo vypláňeno.

Zpravodaj listu "Daily Mail" zdůrazňuje to jak slušně se chovali komunističtí vojáci.

List "Guardian" se ve svém úvodníku ptá zče svého vítězství vyučijí rozumně a píše: To by měl být začátek období míru ve Vietnamu. Jestli se t tak opravdu stane, a záleží na revoluční vládě a na tom jakých metol bude užívat. V minulosti si často vítězové vyřizovali štěty popravami. Mohlo by se to opět stát tak jako při masakru v Hue. Záleží na revoluční vládě, zda se rozhodne být krutá nebo mírná. Měla by si však uvědomit jedno a to, že by svému lidu mohla být velmi prospěšná kdyby si získala mezinárodní úctu. Tím by také spíše sehnala pro Vietnam zahraniční pomoc.

Podobně názor vyslovuje i list "Daily Mirror" a poznamenává, že to byla špinavá válka a říká, že jí to přívěsko dali Francouzi a píše, že to byla špinavá válka z obou stran a pokračuje: Jestliže komunisté byli brutální, Američané se jim v tom vyrovnali. Nyní už je však po všem, Američané byli pokořeni a jsou rádi, že jsou z toho venku. Ji vietnamci teď budou muset žít pod novou vládou a doufejme, že komunisté budou jednat humánně tak jako dosud.

"Times" také věnuje Vietnamu úvodník; a v slovuje názor, že americké branné síly nebyly ve Vietnamu nic platné.

"Timesy" dále píší: Obě země byly nuceny přijmout vojenský výsledek, kterému se snažily zabránit. Zjistily totiž, že aby tomuto výsledku mohly zabránit, musely byx na to věnovat větší vojenské výdaje a to nebyly ochotny udělat. V důsledku toho většina lidí v obou zemích dospěla k závěru, že byla chyba, že tam vůbec vyslaly své armády. "Times" poznamenává, že Američanům velmi záleží na tom, aby se nedopustili stejné chyby někde jinde a pokračuje: Američané proto nyní zaujímají mnohem kritičtější postoj k jakýmkoliv závazkům a pomoci v zahraničí. To pochopitelně do značné míry znehodnotilo cizí země, které dostávají americkou pomoc, nebo jsou závislé na tom, že Amerika je oddána jejich věci. Většina západoevropských vlád by jistě váhala požádat Amerika o intervenci, kdyby byla ohrožena zevnitř. Každá vláda, které by o vojenskou intervenci požádala, by však byla důkladně prověřena americkým Kongresem, zda nemá rysy podobné vládě bývalého presidenta Thieua. Je docela pravděpodobné, že americký Kongres, dospěl k závěru, že každá vláda, která pro svou záchranu potřebuje americké vojska, nestojí za to, aby se zachranovala. Kongres však ještě nedospěl k takovému závěru, ale bylo by špatné kdyby tak učinil o vládách, které požádaly o zbrojní a finanční pomoc Spojené státy.

List "Daily Telegraf" se dívá na události v Jižním Vietnamu ze širšího hlediska a píše: Od roku 1917 asi ještě levice neměla tolik co oslovovat na 1. máje jako letos. Ale jen zdánlivě, neboť vojenské síly Sovětského svazu a Číny na radost vyxhají pochmurný stín. Kdykoliv dělníci světa ztratí své okovy, mohou jim být připnuty nové okovy a ještě těžší.

Některá ponaučení z Indočíny se rovněž vztahují na Střední Východ. Káhirský rozhlas hlásil, že Izrael strhává Spojené státy na tužší cestu jakou to činily lokajské vlády ve Vietnamu a Kambodži. Na druhé straně izraelský list "Marec" se ptá, zda se Spojené státy poučí ze svých chyb a zda se ve své politice ke Střednímu Východu nebudou pokoušet oslabit Izrael, jediného opravdového přítele Ameriky na Středním Východě.

Zvláště kategorická reakce přišla od bývalého britského poradce v Bílém domě siru Roberta Thompsona. Prohlásil, že Spojené státy chtějí obnovit svou důvěryhodnost, budou muset prosazovat mnohem riskantnější mezinárodní politiku než-li tak činili doposud.

Téměř nejtrpčí slova pronesl americký velvyslanec v Saigonu Glenn Matthews, který byl evakuován mezi posledními Američany. Prohlásil: evakuace nebylo zapotřebí, kdyby Spojené státy udělaly jako stát to co jeme slíbily a kdybychom byli dostali svým závazkům. Jinými slovy, kdyby Spojené státy splnily slib prezidentu Thieuovi a zakročily po porušení pařížských dohod klidu zbraní z r.1973 komunisty.

Protesty proti zvlí v S S S R.

60 občanů Sovětského svazu vydalo výzvu na obranu zatčeného dr. T v ě d o c h l e b o v a, tajemníka sovětské pobočky organizace Amnesty International na obranu lidských práv. Autorem komentáře je Janis Sapiec z BBC.

V průběhu posledních dvou let, tedy hlavně od oficiální štartu zmírňování napětí se Západem, což byla návštěva presidenta Nixona v Moskvě, sovětská tajná policie KGB zasadila hnutí politických nespokojenců v SSSR ne jeden drucující úder. Na viacerých prominentních bojovníků proti režimu a za lidská práva v Sovětském svazu byl totiž vydaný zatykač, ochranná policejní vazba, zatímco jiné postihují časté domovní prohlídky a policejní výslechy. Něteří se pod tímto nátlakem rozhodli odejít do exilu na Západě.

Mezi dvě nejmarkatnější události patří umlčení časopisu "Kronika běžých událostí" ke kterému došlo v r.1973 a v r.1974 to bylo vykázaní spisovatele Alexandra Solženicyna ze Sovětského svazu. Někteří západní pozorovatelé sovětského dění poukazovali na to, že hnutí odporu v Sovětském svazu bylo tekmier zlikvidované. A dr. Andrej S e c h á r o v vedoucí osobnost v odporu se tak stal povedisc osezalým bežcom. Dnes se však ukázalo, že to byl hlavný úsudek, zatčení dr. Andreje Tvrđocalebova, ke kterému došlo před 10 dny vyurovňovalo jeden z nejzávažnějších projevů protestu ke kterému se dosud největší hnutí na obranu lidských práv odhodklo. Zatímco většina protestů proti dosavadní činnosti KGB vykazovala od jakého kruhu intelektuálů v Moskvě, největší výzvu na obhajobu dr. Tvrđocalebova poděsalo dovedno 60 známých a mladých sovětských spisovatelů a vědců.

Podle mínění dr. Sacharova je to dosud nejohroženější menoslov sovětských vzdělanců, kteří se připojují k tomuto hnutí. Mnozí ze signatářů této výzvy jsou přitom osobnostmi, které jen velmi zřídka, ak vůbec někdy, nepřipojili své jméno k takovým politickým protestům. Tato výzva obviňuje sovětské vrchnosti z ponižujícího hanobení Sovětského svazu vůči ostatnímu světu a to v důsledku jejich obličného počínání, které připomíná ternou dobu inkvizice. Kterýkoliv stát a tím více světové velmoc, hovoří se ve výzvě která takovým způsobem pronásleduje své občany za jejich smýšlení a přesvědčení se brodí baňnem vlastní pohany. Lidem celého světa vyhláší dále signatářů výzvy může být osud dr. Tvěrdochlebova lhostejný, musí pozvednout svůj hlas na jeho obranu, neboť jejich hlas je jediným způsobem jak podpořit tento boj za lidská práva a mocenské bezohlednosti.

Mezi odbojnými intelektuály, kteří podepsali tuto výzvu jsou spisovatelé Lydia Č u k o v s k a j a a Vladimír V. o j n o v i č. oba v loni vylovení z oficiální Svazu spisovatelů. Dále Larisa B o g o r s a z o v á, která sehrála popřední úlohu v disidentském hnutí koncem 60-tých let jako i blízcí spolupracovníci dr. Tvěrdochlebova, mezi nimiž je i Andrej G r i g o r e n k o syn generála Petra G r i g o r e n k a, kterého teprve vloni propustili po strávení pěti let v psychiatrickém ústavu, kde byl drženy za své politické smýšlení.

Toto široké spektrum podpory, které se dr. Tvěrdochlebovovi dostává od disidentů rozličného světového ražení se zdá jako by naznačovalo, že soustředěné úsilí sovětské tajné policie cestou zastřehování umlčet jinak smýšlející intelektuály nebylo úspěšné. Mnohých sice pohltily věznice a nebo exil, ale jak se zdá není málo takových, kteří chtějí zaujmout jejich místa. Obžaloba dr. Tvěrdochlebova sice ještě stále nebyla potvrzená, ale podle orgánu "Novosti" je obvinován z šíření protisovětských "pomluv".

Světová organizace Amnesty International ve svém telegramu z 19.4. tohoto roku adresovém Leonidovi B r e ž n ě v o v i, naléhá na okamžité propuštění Andreje Tvěrdochlebova a i Sergjeje K o v a l j o v a dalšího člena její sovětské pobočky, kterého zatklá loni v prosinci prý za šíření protisovětské agitace. V tomto telegramu Amnesty International poukazuje hlavně na to, že činnost sovětské pobočky nebyla protizákonnou ve smyslu sovětských zákonů, nakoľko v souladu se statutem této organizace je její činnost zaměřená na propuštění politických vězňů mimo území Sovětského svazu. Jednako zatknutí Tvěrdochlebova a jeho lidí svědčí o tom, že sovětské úřady pokládají za protizákonnou každou činnost, ke které oni samotné nedali oficiální poprud. ~~xxxxixxx~~